

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Чортківський фаховий коледж економіки та підприємництва
Західноукраїнського національного університету»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ВСП «ЧФКЕП ЗУНУ»

Тетяна Жовковська

« 30 » 08 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПІДПРИЄМНИЦТВО

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність/«Підприємництво та торгівля»
Освітньо-професійна програма	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність/«Підприємництво та торгівля»

2023-2024 н.р.

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / «Підприємництво та торгівля» підготовки фахового молодшого бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування 20 с. «30» серпня 2023 року.

Робоча програма складена викладачем циклової комісії фінансів, банківської справи, підприємництва та торгівлі спеціалістом вищої категорії Пилипів Ольгою Михайлівною.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фінансів, банківської справи, підприємництва та торгівлі
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

Голова циклової комісії
фінансів, банківської
справи, підприємництва та
торгівлі

Ольга Пилипів

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна - «Підприємництво»	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Дисципліна нормативна
Кількість модулів – 4	Спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / «Підприємництво та торгівля»	Рік підготовки: 2-й, Семестр: 4-й
	Освітньо-професійний ступінь: Фаховий молодший бакалавр	Лекції: 30 год. Практичні заняття: 15 год.
Загальна кількість годин – 120 год.		Самостійна робота: 72 год. Індивідуальна робота: 3 год.
		Вид підсумкового контролю: екзамен - 4 семестр

Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна передбачає вивчення підприємницької діяльності, яке має певні особливості, що визначаються політичними, соціальними, економічними, правовим та іншими умовами.

В умовах становлення і розвитку ринкової економіки провідною формою господарювання має бути підприємництво - особливий вид виробничо-торговельної діяльності, надання послуг чи посередництва, який характеризується певною свободою вибору. Вихід підприємництва на світовий ринок характеризується високою ефективністю виробництва, якістю продукції, культурою обслуговування, вимагає реалізації конкретних програм.

«Підприємництво» як навчальна дисципліна вивчає теоретичні та правові засади здійснення підприємницької діяльності в Україні; сутність видів підприємництва. Складові механізми управління підприємницькою діяльністю, а саме: механізм створення власної справи, менеджмент та маркетинг в підприємстві, підходи до планування та фінансування підприємницької діяльності, а також механізм державного регулювання та оподаткування підприємництва в Україні «Підприємництво» посідає особливе місце серед освітніх компонентів.

Метою вивчення дисципліни «Підприємництво» є формування здатностей самостійно мислити, приймати управлінські рішення, а також формування сучасного світогляду щодо створення, функціонування підприємства.

Основними завданнями дисципліни «Підприємництво» є вивчення теоретичних та правових засад здійснення підприємницької діяльності в Україні; сутність видів підприємництва, вивчення складових механізмів управління підприємницькою діяльністю, а саме: механізм створення власної справи, підходи до планування та фінансування підприємницької діяльності, а також механізм державного регулювання підприємництва в Україні.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- теоретичні засади функціонування та розвитку підприємницької діяльності у мінливих умовах сучасного ринкового соціально-економічного середовища;
- основні види підприємницької діяльності;
- важливість дій стосовно поєднання всіх видів ресурсів для високого кінцевого ефекту;
- середовище, в якому підприємцю доведеться приймати комерційні та управлінські рішення;
- важливість технічних і технологічних нововведень для збереження конкурентоспроможності фірми.

повинні вміти:

- застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства;
- виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

- Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою;
- досліджувати й характеризувати різні види підприємницької діяльності, визначаючи їх переваги та недоліки;
- Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності;
- Визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності.

Зростання ефективності підприємництва як сучасної форми господарювання неодмінно потребує підготовки висококваліфікованих підприємців (керівників, спеціалістів).

Вивчення дисципліни тісно пов'язане з іншими економічними дисциплінами і має на меті розкривати особливу роль людського фактору в сучасній ринковій економіці.

Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі підприємницької, торговельної та біржової діяльності або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів системи наук, які формують концепції організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні компетентності

СК 1. Здатність враховувати основні закономірності та сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.

СК 3. Здатність застосовувати інноваційні підходи у діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 4. Здатність визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК 5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур

СК 8. Здатність визначати і задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку.

СК 9. Здатність застосовувати моделі електронної комерції у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 10. Здатність використовувати логістичні системи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності

Результати навчання:

РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою.

РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні й телекомунікаційні технології обміну та поширення професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

РН 5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

РН 6. Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети.

РН 8. Володіти методами й інструментарієм для підготовки проєктів управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

РН 9. Застосовувати інноваційні підходи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 10. Визначати характеристику товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

РН 11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати їх на практиці.

РН 12. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 14. Визначати потреби споживачів для формування асортименту товарів у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 15. Застосовувати моделі електронної комерції в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 16. Використовувати логістичні системи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 17. Визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності

**Тематичний план вивчення дисципліни
Групи ПТБД-21**

Назва теми	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
Кредит 1				
Тема 1. Загальна характеристика підприємницької діяльності.	2	1	7	-
Тема 2. Типологія підприємництва.	2	1	7	-
Тема 3. Мале підприємництво.	2	1	7	-
Кредит 2				
Тема 4. Технологія заснування власної справи.	4	1	7	1
Тема 5. Стратегія підприємництва.	4	1	7	-
Тема 6. Формування підприємницького капіталу.	4	2	7	-
Кредит 3				
Тема 7. Інвестиційна політика підприємства.	4	2	7	-
Тема 8. Планування підприємницької діяльності.	4	2	7	1
Кредит 4				
Тема 9. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки у підприємстві.	2	2	8	-
Тема 10. Підприємницький успіх і культура бізнесу.	2	2	8	1
Всього годин за IV семестр	30	15	72	3
Кількість кредитів	4			

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальна характеристика підприємницької діяльності

Суть підприємницької діяльності, її види. Об'єктивні засади підприємництва. Розвиток суспільства свідчить про те, що протягом тривалих історичних періодів зберігаються окремі спільні форми економічного життя, зокрема господарювання. Людство за всю свою історію знало дві форми організації суспільного виробництва – натуральну і товарну. Перша панувала в усіх докапіталістичних (доринкових) формаціях. Друга, започаткована ще у період розвитку первісного ладу, існує донині і є визначальною формою виробництва в усіх індустріальних розвинутих країнах. Отже, провідне завдання теми – розкрити закономірності виникнення та суть товарної форми виробництва, з'ясувати природу товарного виробництва як матеріальну основу виникнення підприємництва, обґрунтувати сутність та структуру ринкової економіки.

Сутність підприємництва. Поняття «підприємництво» надзвичайно широке і містке. У ньому переплітається сукупність економічних, юридичних, політичних, історичних, моральних і психологічних відносин. Воно склалося протягом значного часу, змінюючись під впливом базисних і надбудовчих інститутів, психології людей тощо. В темі розглядається сутність підприємництва, його загальноекономічний смисл, основні функції економічні та правові основи підприємництва.

Організація підприємницької діяльності. Організація підприємницької діяльності — це завжди величезний ризик і подолання опору, що неминуче виникає при народженні нового. Організація підприємницької діяльності за своєю природою має процесуальний характер. Перш ніж створити власну справу, необхідно знати, хто може здійснювати підприємницьку діяльність, хто не допускається до заняття підприємницькою діяльністю, які існують обмеження у здійсненні такої діяльності, як отримати ліцензію на здійснення окремих видів діяльності, які основні підстави припинення підприємницької діяльності.

Тема 2. Типологія підприємництва

Типи професійної підприємницької діяльності. Підприємництво як форма ініціативної діяльності з метою отримання прибутку може здійснюватися у двох основних видах (типах) або їх комбінаціях. Виробнича підприємницька діяльність. Посередницька підприємницька діяльність.

Підприємництво у фінансовій сфері. Суб'єкти підприємництва фінансового спрямування. Ринок фінансових ресурсів. Функціональна структура інтегрованого ринку фінансових ресурсів. Середовище і передумови активізації підприємницької діяльності.

Формування підприємницького середовища. Інституційні елементи інфраструктури ринку. Передумови активізації підприємництва.

Тема 3. Мале підприємництво

Економічна сутність малого підприємства. Сьогодні в Україні мале підприємство досить часто сприймається як торговельна, комерційна діяльність, як купівля-продаж товарів. Таке уявлення є неповним, обмеженим.

Мале підприємство — це надзвичайно різноманітний вид господарської діяльності, поширений у всіх сферах економіки. Функції малого підприємства, особливості його розвитку в Україні. Підприємство необхідно поділяти за видами залежно від сфер та галузей економіки, де здійснюється підприємницька діяльність. Підприємство в різних галузях (сферах) має істотні властивості за формою і особливо за

змістом операцій та способами їх здійснення. На характер підприємництва значно впливає вид товарів і послуг, які підприємець виробляє, здобуває або відшукує, а також — спосіб отримання ним цих товарів і послуг. Окремі види підприємництва розрізняються також за формами власності на фактори, що використовуються у підприємницькій діяльності.

Особливості розвитку малого підприємництва в Україні та за кордоном. Форми організації підприємництва характеризують те, яким чином підприємці організують свою справу, як вони взаємодіють один з другим та з одними учасниками підприємництва в кожній окремій державі. Форми організації підприємницької діяльності, що визначені юридично, називаються організаційно-правовими формами підприємництва. Найбільш поширені організаційно-правові форми підприємницьких фірм, які діють на арені українського бізнесу, розглянуто в цій темі.

Тема 4. Технологія заснування власної справи

Підприємницька ідея, її джерела і методи пошуку. Найголовнішим в організації нового підприємництва, створенні власної справи є її запуск, старт, вихід на "стаціонарну орбіту". Як показує досвід, більше половини спроб створення фірм завершуються вже на початковій стадії.

Вибір типу та організаційно-правової форми підприємства. У багатьох випадках провал або загасання підприємницького задуму зумовлені невмінням, незнанням простих речей, організаційною недосконалістю побудови початкової стадії проекту створення власної справи. У зв'язку з цим увага підприємця-початківця має бути звернена на деякі загальні вимоги та правила, які необхідно знати і яких слід дотримуватись, щоб не допустити зриву справи на самому початку.

Організація створення, реєстрації та ліцензування діяльності нового підприємства. Щоб не зазнати фіаско у благородному прагненні стати підприємцем, початківцям необхідно завчасно довідатись, які документи потрібні для заснування фірми, як вони готуються, як формується статутний фонд підприємства, як відбувається державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 5. Стратегія підприємництва

Загальна характеристика і формування підприємницької стратегії. Сутність, значення і процедура формування. Основні етапи формування підприємницької стратегії. Стратегії виживання і стабілізації. Стадії і різновиди стратегій циклу зростання.

Альтернативи стратегії зростання підприємницької діяльності. Чинники і програмні цілі здійснення стратегій. Стратегічні альтернативи циклу зростання. Різновиди стратегій зростання за ознакою ступеня охопленості ринку.

Функціональні стратегії підприємництва. Стратегія маркетингової діяльності. Стратегія виробництва. Фінансова стратегія. Екологічна і соціальна стратегія.

Тема 6. Формування підприємницького капіталу

Підприємницький капітал: сутність і складові елементи. Елементарний склад і поділ за економічним призначенням підприємницького капіталу.

Формування початкового (стартового) підприємницького капіталу. Загальний порядок формування. Особливості формування в перехідний період. Джерела формування підприємницького капіталу.

Тема 7. Інвестиційна політика підприємства

Характеристика інвестиційної діяльності підприємства. Інвестиційна політика передуює етапу попередньої розробки інвестиційного проекту. Інвестор керується цією

стратегією на всіх етапах життєвого циклу інвестиційного проекту, який складається з передінвестиційної фази, фази інвестування і фази експлуатації виробництва. Поняття інвестиційної стратегії в сучасній економічній літературі тлумачиться як формування системи довгострокових цілей інвестиційної діяльності і вибір найбільш ефективних шляхів їх досягнення. Інвестиційна стратегія визначає можливості поліпшення результатів господарювання суб'єкта за допомогою інвестицій, тобто окреслює напрямки інвестування з метою одержання прибутків і збільшення власних активів.

Формування інвестицій і фінансування капіталу. Згідно з обраною стратегією інвестор оцінює альтернативні інвестиційні проекти, проводить їх техніко-економічне обґрунтування, селекціонує їх, вибираючи найперспективніші, і формує з останніх відповідні інвестиційні портфелі. Така стратегія називається активною або агресивною, при максимальній спрямованості на прибуток. Протиположною активній стратегії є пасивна, при якій інвестор прагне забезпечити за рахунок інвестицій не погіршення (в кращому випадку) показників господарської діяльності.

Ієрархічна привабливість відокремлених суб'єктів господарювання. Інвестиційна політика суб'єкта господарювання звичайно формується в спеціальному письмовому документі, який включає інвестиційним менеджерам стосовно придбання і продажу тих чи інших активів залежно від кон'юнктури ринку, структури портфеля, послідовності інвестиційних рішень.

Тема 8. Планування підприємницької діяльності.

Система планування підприємницької діяльності. Планування в ринкових умовах господарювання. Державне регулювання підприємництва. Фірмові плани підприємницької діяльності. Бізнес-план: сутність, призначення і методологія. Сутність і призначення бізнес-плану. Зміст і загальна методологія розробки бізнес-плану. Структура та логіка розробки бізнес-плану. Технологія розробки бізнес-плану.

Тема 9. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки у підприємстві.

Організація договірних взаємовідносин у бізнесі. Підприємницькі договори (контракти, угоди). Типова схема партнерських зв'язків підприємця. Структура і порядок укладання договорів. Класифікація підприємницьких договорів (контрактів, угод) за сферами діяльності. Оферта як особлива форма укладення договору.

Формування умов договору підприємцем. Типовий зміст. Специфічні і загальні умови договору. Формування можливих конкретних умов договору. Партнерські зв'язки: сутність та організаційно-правова форма. Підприємницькі дії щодо реалізації проектів. Партнерські зв'язки та угоди. Напрями і форми співробітництва партнерів. Основні напрями співпраці партнерів. Форми співробітництва у різних сферах Міжнародна підприємницька діяльність. Міжнародний бізнес: поняття, мотивація, суб'єкти, типи і види. Форми міжнародної підприємницької діяльності. Спільні підприємства у міжнародному бізнесі.

Тема 10. Підприємницький успіх і культура бізнесу

Характеристика й організація підприємницького успіху. Сутність і складники підприємницького успіху. Підприємець як визначальна особистість у бізнесі. Найбільш важливі ділові якості особистості підприємця. Інформаційне обслуговування підприємництва. Сучасні основні напрями інформаційного підприємництва. Професійна культура бізнесової діяльності. Загальна характеристика вітчизняних підприємців.

Характеристика професійної культури бізнесу.. Основи підприємницького діловодства. Ділові документи у підприємницькій діяльності. Вимоги до складання ділових документів.

Стандартизоване оформлення документів. Деякі можливі складники ділової етики підприємця. Етика спілкування.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ з дисципліни “Підприємництво”

Практичне заняття 1.

Тема 1. Загальна характеристика підприємницької діяльності.

1. Підприємницька діяльність як основна сучасна форма господарювання
2. Принципи здійснення підприємницької діяльності.
3. Форми, типи, моделі підприємницької діяльності.
4. Організація підприємництва.
5. Зарубіжний досвід підприємництва.
6. Тенденції та проблеми розвитку спільних підприємств в Україні.

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3; 6; 7; 9; 17]

Практичне заняття 2.

Тема. Типологія підприємництва

1. Типи професійної підприємницької діяльності
2. Виробнича підприємницька діяльність
3. Посередницька підприємницька діяльність
4. Суб'єкти посередництва фінансового спрямування
5. Ринок фінансових послуг

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3; 4; 6; 7; 9; 16; 17]

Практичне заняття 3.

Тема. Мале підприємництво. Технологія заснування власної справи.

1. Економічна сутність малого підприємництва. Функції малого підприємництва
2. Особливості розвитку малого підприємництва в Україні та за кордоном.
3. Вибір типу підприємництва й обґрунтування цілей підприємницької діяльності.
4. Засновницькі документи, їх підготовка.
5. Статутний фонд, його формування.
6. Державна реєстрація підприємства.

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3; 6; 7; 9; 11; 15; 18; 19]

Практичне заняття 4.

Тема. Стратегія підприємництва.

1. Загальна характеристика і формування підприємницької стратегії. Сутність, значення і процедура формування.
2. Основні етапи формування підприємницької стратегії.

3. Стратегії виживання і стабілізації. Стадії і різновиди стратегій циклу зростання.
4. Альтернативи стратегії зростання підприємницької діяльності. Функціональні стратегії підприємництва.
5. Стратегія маркетингової діяльності.
6. Стратегія виробництва.
7. Фінансова стратегія.
8. Екологічна і соціальна стратегія.

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3; 15; 7; 9; 14; 16]

Практичне заняття 5.

Тема. Формування підприємницького капіталу.

1. Сутність та складові елементи підприємницького капіталу.
2. Формування початкового стартового капіталу
3. Джерела формування підприємницького капіталу

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 5; 6; 9; 17]

Практичне заняття 6.

Тема. Інвестиційна політика підприємства.

1. Характеристика інвестиційної діяльності підприємства.
2. Поняття про інвестиційний проєкт.
3. Формування інвестицій і фінансування капіталу
4. Інвестиційна привабливість підприємства.
5. Оцінка ефективності реальних інвестицій.

Рекомендована література:

Основна: [1; 5; 6; 9; 10; 12; 17]

Практичне заняття 7.

Тема. Планування підприємницької діяльності.

1. Система планування підприємницької діяльності.
2. Методологія та стадії розробки бізнес плану.
3. Сутність та функції бізнес-плану.
4. Структура та логіка розробки бізнес-плану.
5. Технологія розробки бізнес-плану.

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3; 6; 7; 8; 13; 14; 19]

Практичне заняття 8.

Тема. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки у підприємстві.

Підприємницький успіх і культура бізнесу.

1. Організація договірних взаємовідносин у бізнесі.
2. Договір: його суть та класифікація
3. Формулювання умов договору підприємцем.
4. Сутність партнерських зв'язків.
5. Організаційно-правова форма партнерських зв'язків.

6. Напрямки і форми співробітництва партнерів.

7. Міжнародна підприємницька діяльність.

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3; 6; 7; 9; 17]

Перелік завдань на самостійне вивчення

1. Людина в системі суспільного виробництва.
2. Натуральне господарство та його характеристика.
3. Сутність і розвиток товарного виробництва.
4. Ринкове господарство як невід'ємний компонент товарного виробництва.
5. Товарне виробництво - об'єктивна основа розвитку підприємництва.
6. Сутність ринкової інфраструктури та її роль у розвитку підприємництва.
7. Особливості становлення ринкових відносин в Україні.
8. Розвиток підприємництва в контексті історичної еволюції.
9. Загальноекономічний зміст підприємництва.
10. Роль підприємницької діяльності в розвитку економіки.
11. Приватна власність як економічна основа розвитку підприємництва.
12. Економічні знання - запорука ефективної організації підприємницької діяльності.
13. Проблеми формування економічної культури
14. Підприємець - центральна постать ринкової економіки
15. Соціально-психологічний портрет сучасного вітчизняного підприємця
16. Генерування ідей - визначальна риса підприємця
17. Стан та проблеми реалізації правового статусу підприємця
18. Формування нової генерації підприємців - справа державна
19. Економічна свобода - передумова створення власної справи.
20. Основні ознаки свободи господарювання.
21. Ділова творчість людини - головна рушійна сила підприємництва
22. Проблеми формування правових передумов розвитку підприємництва в Україні.
23. Створення сприятливих економічних передумов - запорука розвитку підприємництва
24. Проблеми та перспективи розвитку приватного підприємництва в Україні.
25. Виробниче підприємництво - найважливіший вид підприємницької діяльності
26. Історія розвитку комерційного підприємництва
27. Роль та значення посередницького підприємництва
28. Фінансово-кредитне підприємництво в Україні.
29. Підприємство як основна ланка економіки.
30. Проблеми та перспективи розвитку приватних підприємств в Україні.
31. Тенденції та особливості розвитку акціонерних товариств в Україні.
32. Основні форми розвитку господарських товариств в Україні
33. Роль і місце фірми в ринковій економіці
34. Одноосібне володіння як початкова форма підприємницької діяльності.
35. Основні переваги та недоліки організаційно-правових форм підприємницької діяльності

36. Здійснення підприємницької діяльності - конституційне право
37. Основні передумови організації підприємництва
38. Складові свободи підприємницької діяльності
39. Проблеми обмеження у здійсненні підприємницької діяльності.
40. Стан та перспективи розвитку ліцензування видів діяльності.
41. Протидіючі чинники ліквідації підприємства (фірми).
42. Як розпочати власну справу.
43. Статут - основний закон підприємства.
44. Сутність та механізм формування статутного фонду фірми
45. Процедура державної реєстрації та її проблеми.
46. Адміністративні перешкоди на шляху державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності
47. Основні шляхи спрощення процедури державної реєстрації
48. Назва фірми - справа відповідальна (" Як ви яхту назвете, так вона попливе")
49. Бізнес-план - основа успіху.
50. Стратегічне планування у підприємницькій діяльності.
51. Бізнес-план у ринковій системі господарювання.
52. Сутнісна характеристика бізнес-плану.
53. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану.
54. Презентація бізнес-плану (цілі, завдання та організація проведення)
55. Об'єктивні засади державного регулювання підприємництва.
56. Складові механізму державного регулювання підприємництва.
57. Основні форми та методи державного регулювання підприємництва.
58. Підтримка підприємництва - справа держави.
59. Основні напрями державної підтримки підприємництва в Україні.
60. Проблеми та перспективи державної підтримки підприємництва в Україні
61. Правові засади розвитку підприємництва.
62. Основні проблеми правового забезпечення розвитку підприємництва в Україні.
63. Правова освіта як передумова організації та здійснення власної справи.
64. Шляхи формування правової культури.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальна робота студента є формою організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для як найповнішої реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їхніх здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність.

Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. У тих випадках, коли завдання мають комплексний характер, до їх виконання можуть залучатися кілька студентів, у тому числі студенти, які навчаються на різних факультетах і спеціальностях.

Різновидом індивідуальних занять є *індивідуальні завдання*, які відповідають інноваційним технологіям навчання. Вид позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. Мета індивідуального навчально-дослідного завдання - самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Перелік індивідуальних завдань

1. Товарне виробництво - об'єктивна основа розвитку підприємництва.
2. Сутність ринкової інфраструктури та її роль у розвитку підприємництва.
3. Особливості становлення ринкових відносин в Україні.
4. Розвиток підприємництва в контексті історичної еволюції.
5. Загальноекономічний зміст підприємництва.
6. Роль підприємницької діяльності в розвитку економіки.
7. Приватна власність як економічна основа розвитку підприємництва.
8. Економічні знання - запорука ефективної організації підприємницької діяльності.
9. Проблеми формування економічної культури
10. Підприємець - центральна постать ринкової економіки
11. Соціально-психологічний портрет сучасного вітчизняного підприємця
12. Генерування ідей - визначальна риса підприємця
13. Стан та проблеми реалізації правового статусу підприємця
14. Формування нової генерації підприємців - справа державна
15. Економічна свобода - передумова створення власної справи.

Перелік екзаменаційних питань з дисципліни «Підприємництво»

1. Суть підприємницької діяльності, її види.
2. Об'єктивні засади підприємництва.
3. Сутність підприємництва.
4. Організація підприємницької діяльності.
5. Умови здійснення підприємницької діяльності
6. Основні типи та сфери підприємницької діяльності
7. Форми виробничої підприємницької діяльності
8. Комерційне підприємництво
9. Фінансове підприємництво та його форми
10. Економічна сутність малого підприємництва.
11. Функції малого підприємництва.
12. Особливості розвитку малого бізнесу в Україні та закордоном.
13. Технологія заснування власної справи.
14. Типові моделі кар'єри у бізнесі.
15. Стиль керівництва у бізнесі.
16. Шляхи досягнення успіху у власному бізнесі.
17. Поняття «стратегія підприємства».
18. Ієрархія та етапи формування стратегії підприємства.
19. Сутність підприємницького капіталу, його форми та функції.
20. Порядок формування початкового підприємницького капіталу.
21. Особливості формування підприємницького капіталу в перехідний до ринкових відносин період.
22. Аналітична оцінка ефективності підприємницької діяльності.
23. Загальне поняття інвестицій.
24. Реальні інвестиції
25. Фінансові інвестиції
26. Приватні та державні інвестиції
27. Джерела фінансування інвестицій. Поняття, види і стадії інвестиційних проектів.
28. Зміст та види планування.
29. Принципи та методи планування діяльності підприємства.
30. Бізнес-план як основа створення підприємства.
31. Зміст та принципи комерційного розрахунку.
32. Організація договірних взаємовідносин у бізнесі.
33. Формування умов договору підприємцем.
34. Напрямки і форми співробітництва партнерів.
35. Характеристика підприємницького успіху.
36. Професійна культура підприємницької діяльності.
37. Ділова етика підприємця.
38. Соціальна відповідальність бізнесу.

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінювання відповідей з дисципліни «Підприємництво» проводиться за такими критеріями:

- повнота та правильність відповіді;
- ступінь усвідомлення, розуміння викладеного матеріалу;
- чіткість, конкретність і лаконічність відповіді.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи, директорської контрольної роботи, усних і письмових відповідей на питання, виконання практичних (лабораторних занять), доповідей на семінарських заняттях, (виконання курсових робіт) – від **0 до 100 балів**:

- повне, теоретично обґрунтоване розкриття питання; розрахунки, зроблені без помилок, проведено повний аналіз, відображена власна позиція – **90-100 балів**;
- обґрунтоване розкриття питання чи/та розрахунки, зроблені з незначними неточностями, які істотно не впливають на правильність відповіді – **85-89 балів**;
- відповідь не дає повного розкриття питання, не проведено повний аналіз результатів розрахунків, немає власної позиції – **75-84 балів**;
- неповне розкриття питання, доведені до завершення розрахунки але не зроблено їх аналіз; загалом наявні достатні знання – **65-74 балів**;
- питання розкриті фрагментарно, наявні фактологічні помилки під час викладу чи/та помилки під час проведення розрахунків – **60-64 балів**;
- відповідь неповна, наявні суттєві помилки при викладі та проведенні розрахунків – **35-59 балів**;
- відповідь має значні помилки елементарного рівня – **1-34 бали**.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	<i>відмінно</i>	A (відмінно)
85-89	<i>добре</i>	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	<i>задовільно</i>	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	<i>незадовільно</i>	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) навчальної дисципліни «Підприємництво» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту, %

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (директорська Контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка поточне опитування)	Екзамен	Разом
20%	25%	15%	40%	100%

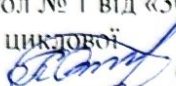
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

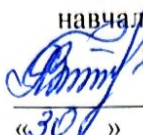
1. Апопій В.В., Середа С.А., Шутовська Н.О. Основи підприємництва : навч. посіб. Київ : Новий світ-2000, 2019. 324 с
2. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. та ін. Основи підприємництва : підручник. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
3. Бланк С., Дорф Б. Священна книга стартапера. Як збудувати успішну компанію пер. з англ. Н. Валевська. Київ : Наш формат, 2019. 512 с
4. Варналій З.С., Васильців Т.Г., Лупак Р.Л., Білик Р.Р.. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. Чернівці : Технодрук, 2019. 264 с.
5. Гербер М. Працювати на себе. Як не прогоріти в малому бізнесі. Київ : Наш формат, 2019. 232 с.
6. Гой І.В., Смелянська Т.Т. Підприємництво : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 368 с.
7. Дикань В. Л., Шраменко О. В. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. Харків : УкрДУЗТ, 2018. Ч. 1. 241 с.
8. Должанський І.З, Загорна Т.О. Бізнес-план. Технологія розробки. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 384 с.
9. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навчальний посібник Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
10. Дубровський В., Черкашин В., Гетман О. Порівняльний аналіз фіскального ефекту від застосування інструментів ухилення/уникнення оподаткування в Україні: нові виклики. Київ : ІСЕТ, Центр соціально-економічних досліджень CASE-Ukraine 2019. 52 с.
11. Інвестування інноваційної діяльності. Конспект лекцій / улад. О.В. Гук. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 85 с.
12. Кизим М.О., Чечетова-Терашвілі Т.М., Хаустова В.Є. Мале та середнє підприємництво в Україні: особливості та проблеми розвитку. Бізнес інформ. 2019. № 10. С. 302-317. DOI: 10.32983/2222-4459-2019-10-301-317.
13. Ковальська Л., Кривов'язюк І. Підприємництво і торгівля : навч. посіб. Київ : Кондор, 2018. 620 с.
14. Корнєєва Ю.В. Державне регулювання інвестиційної діяльності. Вид-во: Центрнавчальної літератури. 2020. 620 с.
15. Косович Б.І. Соціальне підприємництво в Україні: актуальні питання становлення. Економіка та держава. 2020. № 3. С. 77-81.
16. Кушнір Р. Б-бізнес. Покрокова інструкція створення системного, ефективного і прописаного бізнесу в Україні. Київ : Коло, 2019. 432 с.
17. Кузьмін О., Станасюк Н., Пасінович І., Пирог О., Чернобай Л. Основи корпоративної соціальної відповідальності. Стратегії та ділові практики. Київ : Кондор, 2021. 244 с.
18. Кучеренко В.Р., Квач Я.П., Осипова М.М., Добрава Н.В. Основи бізнесу. Практичний курс. Збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань. навч. посіб. Київ:, Центр учбової літератури, 2018. 190 с.

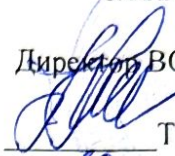
19. Макаренко С.М., Олійник Н.М. Бізнес планування : навч.-метод. посібн. для студ. Херсон : ТОВ «ВКФ «Стар» ЛТД», 2017. 224 с.
20. Македон В.В. Бізнес-планування: навчальний посібник.- ЦУЛ, 2019. – 236с. 15. Олет Б. 24 кроки успішного стартапу / пер. з англ. Н. Палій. Київ : Книголав,2019. 288 с.
21. Михайленко О., Годун В., Юхименко Є. Розробка бізнес-плану підприємства. Економічні науки. 2021. № 6. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-6-94-43>
22. Сардак С.Є., Гасленко К.С. Внутрішня корпоративна соціальна відповідальність підприємства: теоретичні та практичні аспекти. економіка і суспільство. 2017. № 12. С. 342-346.
23. . Сментина Н. В Економіка та організація підприємницької діяльності: навч. посіб К: ФОП Гуляєва В.М, 2019. 320 с.
24. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. І.М. Сотник, Л.М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
25. Педько А. Основи підприємництва і бізнес культури : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 168 с.
26. Портер М. Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів Київ : Наш Формат, 2020. 424 с
27. Прохорова В. В. Проценко В.М., Чобіток В.І. Формування конкурентної стратегії підприємств на засадах інноваційно-спрямованого інвестування: монографія.Херсон: Грінь Д. С., 2016. 287 с.
28. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.
29. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI.
30. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців : Закон України від 15.05.2003 № 755-IV.
31. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України від 06.09.2005 № 2806-IV.
32. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV.
33. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 № 1023- XII.
34. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 № 959-XII.
35. Про кооперацію : Закон України від 10.07.2003 № 1087-IV
36. Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності : Закон України від 19.05.2011 № 3392-VI.
37. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV.
38. Тягунова Н.М., Спориш О.А. Підприємництво і бізнес-культура. Кредитно-модульний курс : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 118 с.
39. Фінагін О.В., Панкова Л.І., Павловська А.С., Гулак Д.В., Скибська К.О. Корпоративна соціальна відповідальність : навч.-метод. Посібник. Черкаси : ЧДТУ, 2019. 248 с.
40. Фролова Л.В.. Економіка підприємництва : підручник Одеса Бондаренко М.О., 2020. 708 с.

41. Parker S.C. The Economics of Entrepreneurship. Second Edition. Ontario : University of Western Ontario, Cambridge University Press, 2018. 919 p. DOI: <https://doi.org/10.1017/9781316756706>.
42. Parker S.C. The Economics of Entrepreneurship. Second Edition. Ontario : University of Western Ontario, Cambridge University Press, 2018. 919 p. DOI: 10.1017/9781316756706. 3. Aulet B. Disciplined Entrepreneurship Workbook. Wiley, 2017. 288 p. URL: <https://1lib.eu/book/3428937/c1b4fb>.
43. Barrow C., Barrow P., Brown R. The Business Plan Workbook A Step-By-Step Guide to Creating and Developing a Successful Business. 10th edition. Kogan Page, Limited, 2020. 321 p.
44. Sankaran G., Sasso F., Kepczynski R., Chiaraviglio A. Improving Forecasts with Integrated Business Planning: From Short-Term to Long-Term Demand Planning Enabled by SAP IBP. 1st ed. Springer International Publishing, 2019. 430 p.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСП «ЧОРТКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА
ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗУНУ»

Рекомендовано до затвердження
на засіданні циклової комісії фінансів,
банківської справи, підприємництва та
торгівлі
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.
Голова циклової
комісії Ольга Пилипів

ПОГОДЖЕНО
Заступник директора з
навчально-виховної
роботи

Яна Петльована
«30» 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВСП ЧФКЕП ЗУНУ

Тетяна Жовковська
«30» 08 2023 р.

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

На IV семестр 2023-2024 н.р. II курс, група ПТБДч-21

з дисципліни «Підприємництво»

Складений згідно робочої програми

з дисципліни «Підприємництво»

Розподіл годин
групи ПТБДч-21

Загальна кількість годин	Кредити	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Курсові роботи	Індивідуальна робота	Самостійна робота
120	4	30	-	15	-	3	72

Екзамен: IV – семестр

Викладач: Пилипів Ольга Михайлівна